

کول چارواغی

موسیٰ ہرہسی نژاد
ہرہسی

کول چارواغی

موسیٰ حریری ثراد
(حریری)

ایچینده کی لر

۵	..... بۇن سۇز
۷	..... باخیش حطى
۹	..... شېم اوستوله
۱۱	..... بىر زمان
۱۳	..... وئورم لىشان سنى
۱۵	..... حسرت باخىشلار
۱۷	..... كۆزلىرىن كۆزەلى
۱۹	..... اوز چۇندىرمەرم
۲۰	..... ئېروان بولى
۲۲	..... گول چارداغى
۲۴	..... حسرت باخىش
۲۶	..... قىرمىزى لاله
۲۸	..... آذربايجانمىدىر
۳۰	..... مشكل گنا دردىم
۳۲	..... آي آلاگۇز
۳۴	..... آي مرغ چەن
۳۶	..... چىلىق خزان
۳۸	..... حىرت چۇلى
۴۰	..... آرزىلار باخچاسى
۴۲	..... سېندىرامنى قايىن
۴۴	..... وىرلىختار كىچىر

۴۶	..... بزم محبت
۴۸	..... وجاھت غوغاسی
۵۰	..... وارلیق پرچمی
۵۲	..... بیر آھیلہ
۵۴	..... حسرت
۵۶	..... تلمدیم
۵۸	..... نور آپاریر
۶۰	..... گۈزلیرى گۈزەل گۈزەلیم
۶۲	..... آختاریام
۶۴	..... سونبول نیشان سۆزۈم
۶۶	..... غم
۶۸	..... ایلیچنمە عشاقی
۷۰	..... تازا حیات
۷۲	..... یالندی جیگریم
۷۴	..... نامە یاز
۷۶	..... وطن آلودەسیم
۷۸	..... ھندلیب
۸۰	..... شانلی آذربایجان
۸۲	..... آیریلیق اودی

اوستادین، تورکجه، فارسجا و عربجه مختلیف ساحهلرده و ژانرلاردا شعرلری و اثرلری واردیر. تورکجه شعرلرینده بیر اؤزه‌لیک دها چوخ گۆزه چارییر، او دا اونون هریس ماحالینین اهالی‌سینین دانشیق دیلیندن قیدالانماسی دیر.

«یثنی تبریز ادبی - مدنی دهرنه‌یی» نمونه اولاراق اونون لیریک مایالی تورکجه غزللریندن سنجیلمیش بو دفتر، اوستادا و اونون عزیزله‌مه مراسیمین قوناقلارنا بیر هدیه کیمی حاضرلادی.

بو شعرلرده، داغ سرت‌لیسی ایله دومان گۆوره‌ک‌لیسی، ایلدیریم شاقیقتی‌سی ایله بولاق زوم - زومه‌سی، آره‌نلر مودریک‌لیسی ایله، گنجلیک دلی - دولولوغو، متافیزیکی آنلاملارلا، طبیعت گۆزلیک‌لری برابر گئدیر.

هریسی عرفان و سلوک عالمینه واراند، اؤزونو خالق‌دان، طبیعتدن هابتله اجتماعی و انسانی حادثه‌لردن اوزمور. او سیرینی فیزیکی عالم، طبیعی و انسانی گۆزلیک‌لردن باشلایب، عرفاتی حقیقت عالمینه یثنی چیغیرلار آراییر. بو خصوصیت اونون شعرلرینی اؤزه‌لیک بیر کیفیته مالک اندیر. او گونون اومیدی ایله کی اوستادین بوتون اثرلری خصوصیه «آذربایجان تاریخی» ایشیق اوزو گۆرسون، اوستادا جان ساغلیغی آرزو اندیب، بو دفتر حاضرلایان عزیز

دوستلاریمیزا منت دارلیغیمیزی ییلدیریریک. یثنی تبریز ادبی - مدنی دهرنه‌یی

اۇن سۆز

آذربايجانيميزين آن اوجا شهرى، دومانلى داغلارلا حاصارلانان، بوز بولاقلىرى، گوللو - چيچكلى يايلاقلىرى هابئله دونيا شؤهرتلى خالچالارى ايله تانينميش «هريس» ده دوغولوب، بوي - باشا چاتان اوستاد موسى هريسى نژاد «هريسى» ۱۶ - ياشيندان، ادبيات و شعر ساحه سينده آدديم گۆنوروب و يازيب - ياراتماغا باشلادى.

«اوستاد هريسى» شعر دن باشقا، مختلف ساحه لرده، او جومله دن ادبى و تارىخى آراشديرمالار زمينه سينده ده، وار گوجو ايله چاليشيدير. «تارىخ هريس» كتابى، آذربايجان تارىخى حاقد ا يايلىميش مقاله لرى، چاپا حاضيرلانميش «آذربايجان تارىخى»، خاقانى نين و فضولى نين حاققيندا تدقيقات و مقاله لرى، دندىكلريميزين ثبونودور.

بونلاردان علاوه، اوستادين اؤيرتيب - اؤيرتمك و علم ساحه سينده ده بير ده يرلى معلم كيمي بؤيوك خدمتلى اولموشدور. اؤرنك اوچون گنج چاغلاريندا، اؤز دوغما يوردو هرisedه ايلك اولاراق ۶ - صينيفلى ايلك مكئين تمل داشين قويوب و بو شه رين فرهنگى، اجتماعى باخيميندان ايره لى له مه سينده بؤيوك رول اوينا ميشدير.

دندىكلريميزه اساساً «اوستاد هريسى» جنابلارينا، ادبيات، اجتماعى و تارىخ خادمى عنوانى و ثرمك هئچ ده ير سيز دئيلدير.

«باخیش حظی»

گولون برگینده شنج، یا مشک دیر خالین یاناغیندا
یاناغین یا کی گولدور، گولکه نیب دیر گول بوداغیندا
شکیل لئمیش شکیلسن، یا شکیل لردیر شکیل لئمیش -
اوزونده، قاش گوزونده، کیرپسینده، گول دوداغیندا
دوداغیندان آخان شهدی، گورئیدی کاش اسکندر
تلف عمر ائمه یئیدی چشمه حیوان سوراغیندا
دادیندان دادلی داد اولماز، دوداغیندا اولان شهیدین -
غفاله سؤیله سم کی وار بو داد کوثر بولاغیندا
شافاقلتمیش شافاقسان تا شافاق سندن شافاقلاسین
گونون آخشام باتان واختی، چیخاندا صوبیح چاغیندا

معنیر زولفووه همدم صیا بیر لحظه اولماقدان -

سه پیر عنبر، اولور مشک آفرین سونبول ساچاغیندا

قیام قامتیندن هیأت اولی گوزلندی

مؤثر لولدی وحدت نقشی کثرت طمطراقیندا

بزک لندیرمه سئیدی حُسن قدّین خلقت آفاقین

اوجالمزدی سعادت سروی حریت قوجاغیندا

نه دیر غایت بیلیندیردین یاراتماقدان، یاراتماقدان

قویولدون گول کیمی تا کثرین گولشن تاباغیندا

«هریسی» وار باخیشلاردا باخیشلاردان باخیش حطّی

علائق اولمایان صورتده پرده گوز قاباغیندا

«شېنم اوستونە»

خىم كۆلگە سالىدى زلفِ خىم اندر خىم اوستونە

چۆلدە چۆ كويدى ساتكى گىجە چىم، چىم اوستونە

ياقوت ياناقدى بللەنېن قىطرە - قىطرە تر

سانكى دوشويدى برگى گولون شېنم اوستونە

خۇسنى اۆلكەسىن مۇسخر ائىدىدېر گۆزلىلى

پىرچىم ووروب طراوت گول پىرچىم اوستونە

زولفون تۆكوب عذارە ائىدىب اشەب عارضىن

بو اشەب عارضىن تۆكولوب ادهم اوستونە

پىرتلاشدىرىدى تىللىرىنى، آرتىرىب نقىض

گويى كى اژدھا يۇنەلىب آدم اوستونە

وئر میر آمان قاچا - قاچا هر دن بوروقلاتام

آصلان سایاغی حمله اندیر سمسم اوستونه

هر لحظه خسته کؤنلومه چوخ حسرت آرتیریر

بیر لحظه ایسته میر کی سلاق دم ، دم اوستونه

قلیمده کاش کی کم-کم اولایدی آزالماسی

سؤیکمه بییدی غصّه، غمین کم - کم اوستونه

سندن دوشوبدی بسم دوداغی کی خالی نین -

گیسولری چکییدی خطِ مبهم اوستونه

قاشی کاماندی، کیریبی اوخ، سینه می ذلیر

اصلاً بو فیکری یوخدی قویا مرهم اوستونه

وورنوخما چوخ «هریسی»، الین آتما گول-کوسا

تصویب اولوب قالانمالی دیر غم، غم اوستونه

«بیر زمان»

بیر زمان هیجران چؤلونده زار و سرگردانیدیم
آیریلیق دوستاغی، غم اقلیمینه سولطانیدیم
چیرپیناردیم سانکی ساشمیشدی منی افعی ایلان
یئر اوزونده مبتلای درد بی درمانیدیم
قیرگون ظلمت آرا بیچاره اسکندر کیمی
بی محابا آختاران سرچشمه حیوانیدیم
قر- قشه باشدان آشان غم اوسته غملر چولقاشان
کاسه صبری داشان دیلدهن دوشن اینسانیدیم
قاف همّدن اوچوب گتمیشدی عنقای امید
قوللاری باغلی، بویون زنجیرلی بیر قافلانیدیم

قوی بیر آز آیدین دئییم آما یتنه ایهامی وار

نانجیب اووچی النده قانیما غلطانیدیم

تاہمادیم اولکمدہ بیر حاکیم، «هریسی» سؤیله ییم

هانسی بیر عصیانیلہ مستوجب زندانیدیم

«وئورم نیشان سنى»

حیرت باغیندا ائیله میشم باغبان سنى
بو قصدیله دوغوبدی نیگاریم دوغان سنى!
دوئا آناسی بیرده سنه تاي چتین دوغار
سر حدّ حُسنه چونکی قویوب مرزبان سنى
سنده نشان قدرت خلقتدیر آشکار
هر کیم گوزل سوراقلاشا وئورم نیشان سنى
امکانی واردی گون دوغاه آی دالدا لانا ما یا؟
یا قیندا قالما یا گوروین ارغوان سنى؟
حرز اماندی بیر باخیشین خسته کؤنلومه
مطلق تانیتمیشام اونا حرز امان سنى

شکر دوداقددا شهدی منه شریث ایله ییب

صادق ائدنده تبریزه هندوستان منی

بازار مصر خلخته رونق یاراتمیسان

یوسف سن، اخذ ائدیپ قویودان کاروان منی

گر گۆرمه سم ده گۆرمه میشم گول جمالیوی

قلیحده ایله ییره مصبور گومان منی

اول لیاقت ایستهرم، اوندان وصالیوی

تایماز لیاقت اولماسا چون آخظران منی

ساحر گۆزوخ دهریسی منی مسحور ایله ییب

سحره سالانمیر آما بو سحر بیان منی

«حسرت باخيشلار»

گولر اوزلرده يوخ، يوخ، نه فلقلر، نه شافاقلاردا
تاپار هر كيم منى آختارسا، توتقون قاش- قاباقلاردا
گنئيش چؤللرده، باغلاردا ياشايش بيلمەدى جايز-
آخان باخت اولدوزوم، سيزلار قلام تا بور- بوجاقلاردا
جيگر قانى ايله گوزياشيم قاريشميش حالدا ياز فصلى
آخارسئلدن بولانميش سو آخير سانكى بولاقلاردا
كوزرميش كوز كيمي كۆنلوم كول اولدى چوخ كوزرمكدن
اسن يتلر كولونده قويمادى قالسين اوجاقلاردا
فضاسى عالمين ذرات غمدن چولقائيب، دالغا-
درين دريا وورور سانكى ياخيتلاردا، اوزاقلاردا

فلەك يىر دۆۋر ووردو، آيرىلىق سالدى، تاھىل قالدى -

وصال ايتامىن خوش صۇجبتىنن كار قولاقلاردا

«ھرىسى»، شەك تەك ياندىم، كۆلۈم باشىمدا تاج اولدى

آدىم غەم شامى ضبط اولدى توارىخدە واراقلاردا

(صباح الدين) قىزىل قوش تەك بالام ايتىگىن گەلدىن گوندن

قالىپ حسرت باخىش، يورغون گۆزۈمدۈر يول - يولاقلاردا

«گۈزللرین گۈزهلی»

آفاقی گر بها وئرهلر، وئرمهرم سنی
«موسی، سانیب عصا وئرهلر، وئرمهرم سنی
اولدوزلاری، یثری، فلکی، کهکشانلاری-
بیچون و بیچرا وئرهلر، وئرمهرم سنی
دیلدن دوشوب، بوغاز قووشوب، جان وئرن زامان
نوح عؤمروجه بقا وئرهلر، وئرمهرم سنی
دوینا ریاستین کی چکیر آرزیسین هامی
شرق ایله غرب آرا وئرهلر، وئرمهرم سنی
سندن سورا هامی اگر عیسی نفس اولان
ییمار اولام، شفا وئرهلر، وئرمهرم سنی

کشف شهوده سیر سلوکیمدہ یول نیشان،-

یا علم کیما ونرہ لر، ونرمہ رم سنی

حسرت باخیشلارا چکین انتظار یوی

گر وعدہ لقا ونرہ لر، ونرمہ رم سنی

یورغون «هریسی» نین تالانان شن باهارینا

گر تازہ دن صفا ونرہ لر، ونرمہ رم سنی

«اوز چۇندرمەرم»

اۋللم اول زلف پرىشانىندان اوز چۇندرمەرم
تا گۇزوم گۇزدور گۇزوندىن گۇزلى، گۇز چۇندرمەرم
اهل عالم اوز قويوبدور اوز قويا درگاھيوا
درگھىندىن تا واران عالمده اوز چۇندرمەرم
خستە كۇنلومدور سلوك و صليوين دوز سالكى
اوز بو يولدىن كى ھامى يولدىدى دوز ، چۇندرمەرم
گر باتا خار مغيلان يولدا، شىل- كوت ائىلەيە
كعبە مقصوددىن گۇز، يوزدە يوز چۇندرمەرم
سۇز «ھرىسى» وئرمىشم جانانە جان قوربان ائدىم
سۇزكى آغزىمدان چىخىب، اۋلىسم دە سۇز چۇندرمەرم

«فیروان یولی»

چن کۆوشه نه چۆکوب، بوروپویدور دومان یولی
قطب اولدوزی باتیب، ایتیریپ کاروان یولی
یتر - گوی آراسی سومبهنیب دود آه ایله
نه گۆرسه نیر دان اولدوزی، نه کهکشان یولی
سسدن دوشوب جرس ایتیریپ دوز یولی قطار
یوخدور ایشیق یولی تاپا تا ساریان یولی
گون چیخسا، چن چکیلسه، دومان چۆکسه ده یتره
قورخوم بودور تاپانمایا کروان، آزان یولی
دیلدن دوشوبدی باخ، دوهلر یارغانا یاتیب
یورغون بو قافیه نجه گتسین قالان یولی

نه فالچی وار کیتاب آریا، یا جیزیق چکنه
نه واردی حال نیشان وثره پیر مغان یولی
ششدر فلکک مُششدر ائدیپ تخت نردیمی
مُهره دوباره آتماغا یوخدور گومان یولی
سالار کاروانین اولوب باغری قان، هر آن
خضری هارایلاپیر وثره بلکه نیشان یولی
گوز قانشاریندا غول ییابان گیججلله نیر
یاده دوشور قدیم زامانین قیروان یولی
یول- یول دئدیم «هریسی» یورولدوم یول اوسته من
هیهاث یوللاتان - یولا تاپسین آمان یولی

«گول چارداغی»

گول چارداغیندا باخما بنش — اون گون آجان گوله
بوخ اعتبار لاله سایاق باغری قان گوله
ییلستیدی گوللرین پوزاجاقدیر فلک تاغین
صرف ایلله مزده باغدا عومور باغبان گوله
بولبول ییلستیدی گر ائده جکلدیر خزل خزان
قونمازدی گول آچاندا گوز آلتی نشان گوله
اولمازدی عیسوی صبانین تنقسی
گلستیدی فیکرینه توتاجاق توی خزان گوله
قونمازدی فاخته گول هوسی ایله بوداقلارا
ییلستیدی وئرمه یییدی طبیعت توان گوله

یاز حسرتی، گول آیرسی بیچاره عندلیب
نوحه اوخوردی وصل چاغی بی گومان گوله
مومکون دئیل کی گول آچیلا پرپر اولمایا
چون وئرمه ییب قال ایمکانی دؤورِ زمان گوله
حظّ وصالی بولبوله جایز ده یلسه گول
ایمکان بو حظه وئرمه یه جکدیر تیکان گوله
سویکنسه گول گوله، یئر اوزی اولسا گولستان
قهر طبیعت اولمایاجاق مهربان گوله
گول کؤلگه سینده کؤلگه له نن بولبول آخشامی -
صوبع ائیله مز گوررکی چؤکودور دومان گوله
دوئا بو گولدی، اینسان اونون خسته بولبولی
گول اینسانا یالان دئیر، اینسان یالان گوله
نه اینسانین فناسینه دونیاده چاره وار
نه رحم ائدیپ فنا وئره جکدیر آمان گوله!
یاللعجب جرس سسی قالخیب، اویانمیریک
اعلان کوچ ائیله ییین کاروان گوله
عقل سلیم اولسا «هریسی» هزارده
قلبینه چوخ محبته وئرمز مکان گوله

«حسرت باخیش»

قدم قویماز باغا مین فصل گول گلسه صفا سنسیر
دوداغین گولدورنمز قونجانین لطف صبا سنسیر
قونوشماز هر گنجه صوبهون پئلی مشکک ختا ایله
نفسدن مشککیز اولماز سحر چاغی هاوا سنسیر
گولومسونمز طبیعت، چاغلابانماز گور آخان نچایلار
گئینمز چتلی بئل گوللی ایپک لردن قبا سنسیر
یاشیللاتماز چمن، سوسن دیل آچماز، سرو نازلانماز
گول اوسته بولبول اؤتمز، باشلاماز قمری نوا سنسیر
باشامیش یوردونون ترکین قیلیب سودای آسایش
باشیلدان چوخ اؤتوبدهر روزگارین ماجرا سنسیر

داغا سؤیکنمک اولمور، داغلیغین داغ دا وئریب الدن
قیزیل قوش اوولاغیندا سار اولوب فرمانروا سنسیز
گۆزللیک لر بوتون چیر کینله شیب، چیر کینله شیب دونیا
اولودور مُسلخ آیات حُسنی دن بقا سنسیز
معالج گر اولای عیسی بن مریم معجزات ایله
تاپانماز خسته لیکن خسته خاطرلر شفا سنسیز
کۆنوله آرزیلار، حسرت باخیشلار منتظر گۆزده
سنه خاطریدی تاپمازلار قارنلیقلار ضیا سنسیز
«هریسی» مرزبان خطّه سلطان تمکین دیر
اولودور واصل وادی تسلیم بلا سنسیز

«قىرمىزى لاله»

خيمه و حرگهين ووروب قىرمىزى لاله كۆشەنە
گون ساچاغىن ساچىپ ئالدىب باشدا غلالە كۆشەنە
طرفە گلگىن چمن اولوب، اۆز - اۆزونى بزندىرىب
تا آچا ساچلارىن انده آى كىمى هاله كۆشەنە
چۆللره چن چۆكوب، دومان داغلارا هۆردووب هۆرۆك
صادر الدىب طبيعتىن شورى حوالە كۆشەنە
اسدىرىبن طبيعتىن سحرى، سحر صبا يىتلىن
لطف انلەيىدى چاتمايان حۇسنى خياله كۆشەنە
زاهد اگر گۆره وئىرر جىتتىن قبالەسىن -
تا آلا عارفە مگر باشقا قبالە كۆشەنە

دولدورویان طبیعتین غیلمانی شح شقایقه
حور ده چیتله ییب سحر سانکی پیاله کؤوشه نه
دورنالار اویناییر، چالیر ژهره «هریسی» بریطین
اولمایا تا گؤزلی یین عقدی اقاله کؤوشه نه
قونچا گولومسونور، گولور گول بوداغیندا عندلیب
سپدیرین طبیعتین رونقی لاله کؤوشه نه

«آذربایجانیمدیر»

پریشان کۆنلومی شان - شان ائدن اؤز دلستانیمدیر
او گیزلین دردیمه شاهید بر چشم خونفشانیمدیر
خیالدا آرزوی، غم قلیینده، حسرت گوزده، شور باشدا
سارالماق، سیزلاماق، تئی تک نصیب خسته جانیمدیر
واریمدیر سلسله بوینومدا دویشانلار سئوینمزلر -
خبردار اولسالار اونلارکی حریت نیشانیمدیر
مکانیم حکم یار ایله اولان گوندن قفس کونجی
هامی محبسدن آزادم قفس دارالامانیمدیر
(آنالحق) سؤیلهسه منصور تک فرهاد اولان کۆنلوم
چکیلسه داره باعث دلبر شیرین زیانیمدیر

یوخومدور نقش خلقتده اولومدن ذرهجه قورخو

اولوم مقصددی، مقصودوم حیات جاودانیمدیر

«هریسی» سؤزلریم شکرّدی، کلکیم نیشکر، شگر-

شکندیر طوطی طبعیم وطن هندوستانیمدیر

آتام تبریز، آتام باکو، ائلیمدیر قهرمان ملت

نشان همّتیم تاریخ آذربایجانیمدیر

«مشکل گشا دردیم»

اولویدور اول زاماندان کی سن ایله آشنا دردیم
تاپیدیر چشمه حیوان، ایچیپ آب بقا دردیم
اومیدیم یوخدی بو کم و بو کیف و بو سیاق ایله
تاپا اولسا طیبیم حضرت عیسی، شفا دردیم
بوتون اعضام سیزیلدار سیزلایان نئی تک وجودیمده
اولویدور اولکه سینده کۆنلومون مشکل گشا دردیم
وجودیم سهلدیر، فیکریم - خیالیم دا مشوشدیر
نهایتدن خیر و ثمریر منه بی انتها دردیم
تحمل ائله مکن طاق اولویدور طاقتیم، نئیلیم
قییق سانجیب یاخامدان چکمیر ال صبح و مسا دردیم

مُششدر باغریمین شطرنج تخنینه اولوب شه مات
تورتمکدن اوسانمیر گونده مین جور ماجرا دردیم
وطن گولدور، گولومسونمور کی گوللنسن گولوستانیم
قیریلسین بوینومون زنجیری اولسون محو تا دردیم
«هریسی» لذتیندن دویمارام ذکر مصلانین
دئسم آمین اندرکن اولکه مین خلقین دعا دردیم

«آی آلاگوز»

اندر ایکن منی رسوای جهان آی آلاگوز
قویمادین منده قالا تاب و توان آی آلاگوز
ملک الموت آلاجاق جانیمی، مُنکر دنیلم
منده سن قویمایاجاسان قالا جان آی آلاگوز
قاش - گۆزی، کیریبیی بیرلشدیرین خلوتده
ائده جکسن ائله بیل کۆنلومی قان آی آلاگوز
سئویرم بزم وصاله اولوبان پروانه-
اولاسان شمع، منی یاندىراسان آی آلاگوز
یاشاییشان منه قیسمتدی بو حسرتلی باخیش
باخدیریر، باخدیراجاق دؤور زمان آی آلاگوز

سوزدورورسن گوزووی غمزە اوخون ناللايسان-

سینه، سۆیله ییسن دۆز، الامان آی آلاگوز

عۆمرومون سون چاغی دیر یوخلا «هریسی» حالینی

اولاجاق تختی اینان قبره روان آی آلاگوز

«اي مرغ چمن»

هله اي مرغ چمن دۈزمهلى سن

گىنىيىب اۈلكه كفن دۈزمهلى سن

هله داغلارى دومان چولقالايىب

چۈللىرى، كۈوشنى چن، دۈزمهلى سن

هله باغدا سازاغين واردى سسى

نه گلن وار، نه گئىدن، دۈزمهلى سن

هله اويناقدادى قارقا، قىچەلە

فارسىسى زاغ و زغن، دۈزمهلى سن

هله سروين سارى دىر رنگ رۇخى

ياخشى دىر گۈرمە بە سن، دۈزمهلى سن

هله قيش بسط و بساطين دوشويوب

يثرلەنييدير ديه سن، دۈزمەلى سن

هله پامبىقدى بوداقلاردا قىروو

بئله ليكده هله سن دۈزمەلى سن

هله ليك گول بوداغين سالما يادا

گولگەنە تا اۋتە سن، دۈزمەلى سن

باخيشين اولسا «هريسى» باخيشى

هله اى مرغ چمن دۈزمەلى سن

«چیلغین خزان»

الدن آلییدی جور خزان اختیاریمی
محو ائیله بیدی شوکتیمی، اقتداریمی
گوللی - چیچکلی گولشیمی ائیله ییب تالان
آیلشدیریدی ماتم سروه چیناریمی
چیلغین خزان ینلی اسین لاله زاریمما
حسرت قویبیدی گول - چیچه یه نوبهاریمی
یوخدور اومید گولله نه گولشنده بیرده گول
گوللندیره بهار دگر لاله زاریمی
حال قالما بیدی منده گولم یا گولومسونم
اودلان دیریبلا خرمن صبر و قراریمی

خدیردیلاز گۆزوم یاشینی چشمه‌لر کیمی

یاندیردیلاز فراق اودونا روزگاریمی

سرت باخیشدی، بیر ده منم، بیر ده آرزو

توأم ائدیپ فراق اودی لیل و نهاریمی

سیر ائبله چوخ اوسانما «هریسی» عؤمور کئچیر

تا بیلمه‌سین رقیب غم بیشماریمی

«حيرت چۇلى»

حيرت چۇلۇندە حيرتە قارشى قلىندىم
ياتسامدا ياتمىشام . آدى باتمىش سىندىم
خىضرە نەيب اولوب دىرېلىك چىشمەسىن تايىب
ظلمتدە من ھە گىچەلن يىر سىندىم
ھەر سىمدن نجات قايسى باغلايىب، ۇلى
ليلاج شىدرىندە حريف ئىشلىدىم
توفان قوپوب، دىنيزدە والاي لۇنگە ميز وورور
نە ساحيل آرزىسىندا، نە مشتاق بىندىم
سىمىش سىلدىن آيرى دوشن سانكى گوھرم
حالا پارىلداسامدا، مزاجاً مەكتىرم

حَقِّیم اولویدی غصب اؤزومده آدامسیزام

دؤزمکده لیک تابع کرار حیدرم

محنتسرا ییلیردی دوشونجهم بو عالمی

گلمزدی فیکره گول اکیب آما تیکان درهم

سینهم دوشویدی تنگه «هریسی» اوسانمیشام

قارغیش اولونموشام ائله ییل کی قان اندرهم

«آرزیلار باخچاسی»

دئدیم ای گول منه قیل بیر گۆزل احسان بو چاغیمدا
ائله احسان کی اولونجه دادی قالسین داماغیمدا
او سوروشدو: نه جور احسان؟ دیلهیم بیر اؤپوش اولدی
دئدی اؤپ، سورما، گوناهدیر یشری قالسا یاناغیمدا
سؤیلهدیم سورماسام اؤپسم داماغیمدا دادی قالماز
دئدی اوندا بو ایشی گۆرمه‌لی سن گول دوداغیمدا
چوخ سئویندیم، دئدیم اوندا نه بها وئرمه‌لی یم من
دئدی یالتیز بودو شرطی وئره سن جان قوجاغیمدا
یشردیم تتر ایره‌لی وئرمه‌یین فرصتی الدن
بیتیره بلکه عؤمور باخچاسی بیر گول بوداغیمدا

گول چارداغى / ۴۱

سینه دە ال، قاباغىندا دورویان عرضه یتىردىم
هانسى گولسن؟ یتىرىدیر سنى تانرى قاباغىمدا
آرزىلار باخچاسىنین سۆیلهدى گول چارداغى يام من
خام خياللاردى «هرىسى» دولانارلار سوراغىمدا
من گۆزلر گۆزهلیندن ساو آلان بیر گۆزەلم کى
شاهلارین تختى - تاباغى اودونومدور اوجاغىمدا
دندىم ای گول بو درین سۆزلرى بیر - بیر کى ائشیتدیم
مین کره سۆیله ییسن بیر تکی قالماز قولاغىمدا

«سیندیر ما منی قایین»

ای دل حیاته غایتی جانانهدن سوروش
گورسن جواب اولمادی، بیگانه دن سوروش
چوخ پیرتلاشیق دوشن توکی گورسن کی جۇزله نیب
مہاطه یلمهسه، نیهسین شانهدن سوروش
شمعین دیر عادتی کی یانا یا کی یاندیرا
اسرار اوددا یانماضی پروانه دن سوروش
چوخ اویمما گوللی گولشنه، رمزین طبیعتین
چهچه ووراندا بولبول حآنهدن سوروش
عادتدی وورغون اووچی قورار صید اوچون جله
کیمدیر سالان قوشی جله یه دانهدن سوروش

دونیانین اول - آخیرین آختارسان ای کۆنول
سۆز ایسته سن اوزانمایا ویرانه دن سوروش
شاهلار هانی، قوشونلاری، قیرغینلاری هانی؟
کاخلار نجه اولدی زهره فرزانه دن سوروش
عقلین چاشاندا باخ سۆزه، سیندیرما می قابین
هاردان توخوندی داش سنه پیمانهدن سوروش
افسانه دیر بیناسی «هریسی» یاشایشین
غایت نه دیر یاشایشا جانانه دن سوروش

«ویرنیخار کنچر»

بیر حالدا بام کی کیم منی گورسه باخار کنچر

اولدوز کیمی سرشکی عذاره آخار کنچر

آلاه رضاسینا دوشه کیم چاره فیکرینه

باشیندا ایلدیریم کیمی فیکری شاخار کنچر

گلسه حکیم دردیمه تا ائله سین علاج

ساخلار الینده نبضیمی فوراً سیخار کنچر

غم کروانی خیالیمی ماوا اندر گنجه

دان اولدوزو چیخاندا اوباسین ییخار کنچر

قانشاردا هردن ائو بوجاغیندا قارا چوخام

گورسنمه ده، بولود کیمی آز ویرنیخار کنچر

گۆيلرده بختيم اولدوزونو آختاراندا دا

بىر شمع تىك يىلدىن قاباغىندا چىخار كىچىر

دوئا «هرىسى» پنجرهدىر سۇيله يىب ائلىم

هر كىم گلر او پنجرهدن بىر باخار كىچىر

«بزم محبت»

آچىلدى قىرمىزى گول باغدا، لاله كۆوشىندە
وجودە گىدى طىيەت شىلالە كۆوشىندە
قورويدى بزم محبت، گلېن نىماشايە
قىزىل شراب چىمندە، شىلالە كۆوشىندە
وئىرىندە لاله اليندىن حىجاب يارپاغىنى
تۆكۈر عىدارىنا مىشكىن كىلالە كۆوشىندە
گۆيون يىترە تۆكۈلۈب سانكى اولدوزى بىر-بىر
بارىلداشېر گۆيەرنىنى اوستە زالە كۆوشىندە
ايشىقلانيدى اوركىلر، صىفالانيدى حىيات
تاپيدى حال كدەر استىخالە كۆوشىندە

گۈزلەننىدى طبیعت، چېچكەلەننىدى چمن
چاتىدى سىر تكامل كماله كۆشندە
اوركەلرین ساغالیبدیر ساغالمایان یاراسى
یتیب گول آیرىسى بولبول وصاله كۆشندە
یمن چۆلوندە قىزاردیب عقیقى سانكى سهیل -
«هرىسى» یا قىزاران حالدا لاله كۆشندە

«وجاهت غوغاسی»

بوینوما ای نازنین قید اسارت سالمیسان
یلیمیرم همیشه لیک دیر، یا امانت سالمیسان
حلقه زنجیریوی بوینومدا هر کیم کی گورور
سؤیله بیر به به عجب طوق لیاقت سالمیسان
افتخارات آفرین دیر بوینومون بو حلقه سی
دوشمانین قذین بوکوب مندن خجالت سالمیسان
گولشنی گوللندی ریب گول چارداغی قوندورمادا-
گوللی گولشن لر آراسیندا رقابت سالمیسان
آرزیمین کروانلارین سرمنزله چاتدیрмаغا
قاپ - قارانلیق یوللارا نور هدایت سالمیسان

ای گوزلیک مولکونون اسکندری فیکرین نه‌دیر

صورت خلقتده غوغای وجاهت سالمیسان

قامتین شور قیامتدیر «هریسی» قلیینه

قامتیوه آندا اولاشور قیامت سالمیسان

«وارلىق پرچمى»

بولبولون وار نه غمى گول كىمى تا همدمى وار
اولسادا سرى، اونى سؤيله مەيه محرمى وار
سرواگر كۆلگە سالا، كۆلگە سىنين كۆلگە سىنە-
سىخىلا قمرى اونون عالمى نىن عالمى وار
دېلەين اولسا تا پار قوم سايى عيسى، آما
او مسيح دىر كى دالينجا آدينين مرمى وار
سام يىلى اسمە دە هر هاردا شىخ اولسا قورودار
او صبا دىر كى گول اوستە دۆشەنن شېنمى وار
اولمايىب علم طيىعتدە هله كىشف رموز
اولسا كىشف آيدىن اولار هر يارانين مرمى وار

آرزیمین کعبه‌سی نین هاجرینین هجرتی نین -

اؤلکه سینده آرازی تبریزینین زمزمی وار

اوجالار عرشه باشی، شوکت و عزت له یاشار

او هانسی قومون اوزونون وارلیغی نین پرچمی وار

گۆز - قاشا، زولفه «هریسی» توتولوب آلدانما -

وجهه سیز اولسا بیر بوшла، دنمه چم - خمی وار

«يىر آھىلە»

ياندېررام اۋلكەنى، چكەرم عالمى اودا
يىر آھىلە سحر چاغى درد و غمى اودا
اسدىرسە ضېدىمە بو فلک غصە پرچمى
آھىم، شرارەسى ايلە چكر پرچمى اودا
گۆرسم رقىبى ھمدم اولوب نازلى يارىما
ياندېررام آھىم ايلە او دم ھمدى اودا
جام جمە پيالە گۆزون وئرمەرم اونون
يىر غمزەسى چكر نىچە بزم جمى اودا
تەك چكە يىب، منىم يارالى كۆنلومى، چكىب-
مىزلر مە تاى اھل دلى، چم - خمى اودا

«حسرت»

سؤیله صبا او ماھرو دلبر گول عذاریما
قلیمی قانہ دؤندہرن عشوہلی، نازلی یاریما
زولقونہ وورماسین داراق کؤنلومی چاک ائتمه سین
اولسا ترخّم ائیله سین بو دل داغداریما
خسته، شکسته بال و پر، کنج قفسده بولیولم
یوخدی تۆجه ائیله یین شیوہ آه و زاریما
حسرت اودوندا یانسادا خاطریمین صفاسی وار
قویما یاجاق خزان یثلی یول تاپا لاله زاریما
آما بو مطلبی اونا سؤیله کی دای اوسانمیشام
سون نفسیمدی گلهمه سه، گلهمه لی دیر مزاریما

گول چارداغی ۵۷۶

محرم یلیب منی اوزونه، یاندیریب -- یاخیب

ای کاش من کیمی چکه نامحرمی اودا

هر قطره تر اوزونلهدی شبنم نگاریمین

کوز تکک یاناغی گرچه چکیر شبنمی اودا

هجران غمی «هریسی» یانار بیر آلوو کیمی

یانسا چکر داغی - داشی، خشکی -- نمی اودا

«تلسدیم»

پروانه به باخدیم اودا یانماقدا تلسدیم
صنعان کیمی وجدانیمی دانماقدا تلسدیم
اینان خام اولارمیش بو نتیجه اله گلدی
وعدة وئرلن وصله اینانماقدا تلسدیم
اولکمه هامی آرزیلاریم قالدی گؤزومه
مفهوم محبت نهدی، قانماقدا تلسدیم
سارماشیق ایدیم باغدا بیتیب سروه دولاشدیم
دیرماشمادا هر لحظه اوزانماقدا تلسدیم
دیکسیندیم آیلدیم یوخودان کال، یتنه یاتدیم
دیکسینمه ده، یاتماقدا، اویانماقدا تلسدیم

وصلى نىن ايلقارىن اكر دانعايا، ائيله يه قبول

اوندا نصيحت ائيله رم ديدة اشكبارىما

فرقت اودون «هريسى» يا، وصلين اوميدى سۇندورر-

شادليغى رونق آرتىرار وجهه روزگارىما

«نور آپاریر»

مجلس وصله خیالیم دل مهجور آپاریر
آیریلیق ظلمتینین اولککه سینه نور آپاریر
ای جفا پیشه فلک بیل کی علیرغم رقیب
نظر معنوی دلبره منظور آپاریر
شحنه شهر خیردار اولور اولسون، کی خیال
محتسب محضرینه خاطر مخمور آپاریر
چرخ چارژمه مسیحانی قویوب حیرته
قاب قوسینه طرف بیر گره خور آپاریر
ایمکانیم یوخدی دوشم منزل وصلین یولونا
اولموشام گوزلرینین سحرینه مسحور آپاریر

کون پوراہی / ۵۵

دوشمان، کی بالیق توتماغیدی منیہ خجیلی

رنگہ گیرب آلداندی بولانماقدا تلسدیم

هر رنگہ سالیردی فلک آباد و خزابی

من واقیفیدیم، رنگہ بویانماقدا تلسدیم

فطرتده «هریسی» قویولان وجدان آییلدی

غفلتده ایدیم چون کی اوسانماقدا تلسدیم

«گۈزلىرى گۈزەل گۈزەللىم»

گۈزلىرىن گۈزەلى، گۈزلىرى گۈزەل گۈزەللىم

تېسىمى، باخىشى، سۈزلىرى گۈزەل گۈزەللىم

گۈزلىسىن سىلە ختم اولويدى مرتبەسى

نشان قدرت خلاق لم يزل گۈزەللىم

پوزولمايىدى پوزولماز قيام حشرە قەدر

سىنمده نقش اولونان صورتين ازل گۈزەللىم

صفالى كۆوشنى، گولزارى، باغ و بوستانى

چىچكلى، چۆللى آلالە دولى جىل گۈزەللىم

شكوفەلردەكى شەدى دوداقلاريندان آمن-

آرى، ائدن پتەيندە اونى عسل گۈزەللىم

اختيارلا سورونوب يوللارى طى ائىلميرم

يىلميرم هانسى دياره منى مجبور آپارير

وئرمهيه رونق بازار گۆزلىكك اؤزونه

اتتمهيه عرضه «هريسى» منى باكور آپارير

«آختاریرام»

حقیقت عالمینه استقامت آختاریرام
قیام قامت و شور قیامت آختاریرام
دلیین او سرو قده بوستانه تتر گلسین
قیامت ائیلهمه به سرو قامت آختاریرام
حریص وصل گولم، بولبول شکسته دیلم
گولون کولوندا محلّ اقامت آختاریرام
ایتیرمیشم یولی، کروان کؤچوب گئدییدی سحر
ادامه یولا یولدان علامت آختاریرام
حرم حریمینه چاتماقدا آستانه به اوز-
قویوب کریم کرمیندن کرامت آختاریرام

حدوث حادثه معلولدیر بیر علتدن

گؤزلیکک عالمینه علتالعللی گؤزه لیم

مصوّر ازلی ماشطه دئیل کی دییم

بزک وورویلا، گزیدیر اوزونده ال گؤزه لیم

قیام قامتی شور قیامت احوالی

لطفاتی بو زمان تیرمه دن مثل گؤزه لیم

فراق اودوندا یانان خرمن حیاتیمدیر

اولور کی وصلیوه مهلت وئره اجل گؤزه لیم

قاشین آراسی اولوب قبله قاب قوسینه

خیالیمین قوشونا قونماغا محل گؤزه لیم

سیدی باغدا آدین بولبولون ترانه سینه

«هریسی» شووقه گله تا یازا غزل گؤزه لیم

«سونبول نیشان سۇزوم»

قىشلاقدى، اتل داباغىدى قىشدا موغان سۇزوم
بايلاقدى اتل كۆچۈندە موغاندان دومان سۇزوم
داغدا دوماندى، دريادا توفاندى، چۆلدە چن
گە گۈلدۈرن بولوددى گېھى آغلادان سۇزوم
دوشگون دوشن ھوس قوشودور قول - قاناد چالير
سىنمدە چيرپينير يوواسى اودلانان سۇزوم
گۆز صورتىندە ظاھر اولور غنچەدن، ولى
لبخندىن ايستەمير وثرە الدن گومان سۇزوم
قلىپىندە لالە داغى، قىزىل گول شرارەسى
پوزغون دنيزدە سىنەسى سونبول نیشان سۇزوم

آلیش وئریشده نگارینده . رحمتینده . زیاده .

قویوب وئرن بو زیانه فرامت آختاریرام

ملامت اهلینی یارب ملامت ائیلیمیرم

نصیبنا اوللاوا . اولسا ندامت آختاریرام

«هریسی» عؤمر گلبر یاخشی - بیس چیخیر باشه

فشاره . خوزمه پهننده شہامت آختاریرام

«غم»

انحصار ائیله ییب خیالیمی غم

سیندیریب سرو اعتدالیمی غم

یلمیرم آخری هارا چاتا جاق

آرتیریر گون به گون ملالیمی غم

یاراشان سوز دئیل دییم کی آیام

بورویوب هاله تک جمالیمی غم

هر گلن بیر جوره وورور تهمت

نشه حمل ائیله بیر وبالیمی غم

غمه من یلمیرم نه ائتدیم کی

آختاریر گون کیمی زوالیمی غم

صوبھون نىسىمى نىن دوداغىندا دم مسىح
دوشمان گۆزۈندە گۆزلىرىنە تىر - نىكان سۆزۈم
سوقاتى گوللى گولشەن، اۋزى ياز قاراتقوشى
فصل خزانە بدرقە كاروان سۆزۈم
الھامى ساپلاق و ساوالان و سھنددن
قفقازە حسرت ایلە اوزاقدان باخان سۆزۈم
حبّ الوطندى آرغاج - اریش روح و جسمیمە
وجدانسىزام بو بارەدە اولسا يالان سۆزۈم
يا قالماز آى قاراتلىغا، ظلمت كۆچۈب گىئەر
يا چاتدىرار يوكون گونشە گون چىخان سۆزۈم
آرشىن بئزى گىئىردى، سۆزى سۆزلا، بو سۆزلەرە -
سون قوی «ھرىسى» سون گونە قالسىن قالان سۆزۈم

«اینجیتمه عشاقی»

اگر چه چولقاییان آوازه حوسوندی آفاقی
کمال حوسنوه مغرور اولوب اینجیتمه عشاقی
آییق اول فعلینه اویمای بو یولسوز حسرت آبادین
چالیش تا یاخشی آد سندن قالا ائللر آرا باقی
وئرر عزت اونی چوخ تتر آلار الدن ذلیل ائیلر
اولار اوو اووچویا، اولماز و لکن اووچو اوولاقی
تضاد بو طبیعتده دورولماق وار، بولانماق وار
آجیب گوز تا یوموبسان قیشلاق ائیلر گوللو یایلاق
گولومسونمز، گولومسونسه آماندی سن گولومسونمه
گولومسونسن سالار فته اولار قلبین غم اویناقی

فوش کیمی هردن ایستیرم کی اوچام

چوخ داریشلاتدیریر محالیبی عم

به سوزوم وار دایشماعا، به دایلم

انیله ییب قلع قیل و فالیمی عم

به قدهر بوک چانیر گورور چکیرم

بوخلامیر بوک چاناندا حالیمی عم

گؤسته دریر لاله نک جیگر داعیمی

اوزه توکدوکجه اشک آلمی عم

حق نوحه هریسی انیله مه مه

پوزاجاق شوکت و حالیمی غم

«تازا حیات»

سحر - سحر اوجالاندی چمنده سس بورا گل
صفا وئریب چمنه، کؤوشه نه ارس بورا گل
یتره ایپک دؤشه نییدیر، فضا معبر اولوب
تازا حیاته واریندیر اگر هوس بورا گل
دوشوب یولا ائله بیل کاروانی لیلاتین
کی داغ - داشی بورویوب ناله جرس بورا گل
ووروبدی ظلمکار اود، گر یانیدی خیمه لرین
ائیدیدی تخت گوله تکیه دادرس بورا گل
گول اوسته چهچه وورماقدان اولماسین قورخو
نه وار تیکان، نه شکارچی، نه وار قفس، بورا گل

بیرین آغلتما میش بیر آیریسین گولنورمه ییب دنیا

بولود، آغلتما میش گولنورمه ییب افسرده تورباقی

دانار بیر لحظه ده حقیق اونون کی حقی محرز دیر

میسر اولماییب، یا آز اولوبدور حقیق احقاقی

قلم قاشدیر بنی آدم، بو عالم بوسقودا قارتال

اؤلومدور چاره سی هر سینه یه یترلشسه قئیناقی

«هریسی» قرب حقیق مرکبی صالح عمل لردن

فضالز، جوهری شیر ائیله اولما ماده دوستاقی

«یاندی جیگریم»

گۆلندی گۆزوم یاشی یم اولدی

دریایه مبدل اولکه م اولدی

کۆنلوم غمه مشتری اولاندان

دم لر دولانیب منه غم اولدی

عادت انله یییدی گۆردی بوینوم

زنجیره چکیلدی محکم اولدی

چیرینماغی بوشلادیم قفسده

حسرت باخیشیلا توأم اولدی

سالدیم قارا خرقة تا اولام شیخ

بریا منه بزم ماتم اولدی

«هریسی» رنگک ریا دای گوجون وئریب الدن

الینده اولسا ایشینده بوراخ، تلس بورا گل

اولویدی وادی ایمن حریم نخله طور

یاواش - یاواش قیزاریر قونچادا قیس بورا گل

«نامه یاز»

شوريله دولدی باشیم امداده گل ای خامه، یاز
من دئییم، سن حضرت جانانیمه بیر نامه یاز
سرگذشتیم چوخدی اما اکثری یاددان چیخیب
چون گيجلدیسن منی، دلدار سیم اندامه یاز
حامل پیغام اولوب هر گون منه سندن صبا
استجابت اولماییب گؤندر دئییم پیغامه یاز
چیرپنیر سینمده قلبیم غصّه دن بیر قوش کیمی
لطف ائله تا سون قویولسون غصّه ایامه یاز
قورخورام پیک اجل مأمور اولان جان آماغا
آیریلیق ایامی آما چاتمایا اتمامه یاز

دار، کنج قفسدن عالم اولدی

گول کاسه، نه باده شبنم اولدی

نه شهد دوداخی زمزم اولدی

نه لاله آچیلدی پرچم اولدی

کوز یاره مین اوسته مرهم اولدی

عالمده منه مسلم اولدی

گیزلندی، گنجهم مجسم اولدی

اوندا کی قفسدن اولدوم آزاد

نه گول بوداغیندا بولبول اولدوم

نه یار گوزی نرگس خماریم

نه باغدا بوداق شکوفه لندی

یاندی جیگیریم فراق اودوندا

غم مملکتینده پادشاهلیق

آخرده ایشیق گونوم «هرسی»

«وطن آلوده سی یم»

ای صبا سؤیله او دلداره من آلوده سی یم
عندلیب چمنم یاسمن آلوده سی یم
شوریه باشیمی یاز فصلی گلیب دولدوردی
ارغوان و سمن و نسترن آلوده سی یم
نرگس و ختمی و نیلوفر و سوسن، رعنا
لاله و سنبل و ازردهن آلوده سی یم
سرو منبر، چمنیم کعبه، ترانهم تسییح
صولصولم گوللی چیچکلی چمن آلوده سی یم
گۆیون اولدوزلاری تک آختاریرام شیخ دۆشه نه-
کۆوشه نه صبح چاغی بوللی چن آلوده سی یم

گول چارواڻي ۲۸/۱

آيري يولدا رهنما سيز کاروان يولداشي. يام

يول هدايت سيز اولتماز منتهي فرجامه، ياز

آرزولر خاطر ييمده نقش بر آب اولدولار

سن چاتانماز سان مُراد، چاتماسام من كامه ياز

باده وصل آرزوسينده «هريسي» جان وثير

سن توكويسن باده كبر و غروري جامه ياز

«عندلیب»

صبح صادق مزده سین وئردی صدای عندلیب
باشیمی دولدوردی شور ایله نوای عندلیب
آلتیمینجی حسی، حسّ ائتدیم کی منده آرتیریب
کمّ و کیفینده اولان صدق و صفای عندلیب
سینجی سالدیم تا گؤرم هاردان گلیر موزون سسی
سرو موزوندان گلیر گؤردوم ندای عندلیب
یاتمیش اینسانلاری گؤردوم دانلاماق فیکرینده دیر
غییدن الهام لانان صوت رسای عندلیب
صولصول ایله گه وئیریدی بیر طرفده سس - سسه
گاه اولوردی مرغ یاحق هم صدای عندلیب

گتيريب تنگه منى قار- قورى بو قارقالارين

گر چه من طوطى شگرشکن آلودهسى يم

بسدی نشيب هريسى ده سوزون ماحصلين

شوگيليمدير وطنيم، من وطن آلودهسى يم

«شاقلی آذربایجان»

بزرگلی ائله ییب گول بوستانی
هزاره باشلا ییدیر داستانی
آچیب سوسن تۆکوب رخساره زولفون
عبیر آمیز ائدیب باد صبانی
خمار باده وسلم کی لاله-
اولوب جام شراب ارغوانی
دومانلی داغ، چیچکلی باغ، یاشیل چؤل
یتره حسرت قویوبدور کهکشانی
چیخارکن گون، باتار اولدوز گول اوسته
ائدر سیماب داغلاردان دومانلی

چۆل - بايردان قاوزانيردى گام پىلدىرچىن سىيى

دردى اولسا تا سسى اولسون دواى عندليب

سس - سسه وئرميشدى قوشلار جور به جور المانيله

اونلارى تشويش انديردى ردّ پاى عندليب

ماسواغه دا مەرىسى، ذكره قول قوشوشدولار

هو و هو، يرنامەسى ايدى هاى - هاى عندليب

«آیریلیق اودی»

داغدان آغیر مصیبتیم سئل کیمی آخدی جو به جو
کندینه کۆنلومون دولوب ییخدی داغیتدی کو به کو
آیریلیغین اودی منی چولقالاییب، آلولانیر
یاندیراجاق وجودیمی بند به بند، مو به مو
صبح . مسا، گنجه - گونوز، دال با دالا دوشوب اولا -
وضع یاشاییشیم بئله لحظه به لحظه سو به سو
ایسته میرم بو آرزینی گۆزده قویان یاشاییشی
ائن - بویو غمدی غصّه دی، آه و فغاندی تو به تو
سانکی چیخیدی گۆز لریم، باغریما داغ باسییدیلار
نازلی «صبا» اولان زمان حادثه ایله رو به رو
سؤندی چراغ محفلیم، اولدی (صبا) «هریسی» یا
تا آخا گۆز یاشیم اولا قطره به قطره جو به جو

چاتییدیر باش - باشا سرو و صنوبر
اولوبدور باغبان گول میزبانی
خزان ضحاککی تختیندن دوشویدور
اولوب عرصه درفش کاویانی
گۆردیب هر یشری خضر طبیعت
تایب اسکندر عمر جاودانی
ایشیقلیق ظلمته غالب اولارکن
کۆچویدور اولکه دن غم کاروانی
چکیب کۆوشنده سونبول صف قوشون تک
چیخیب تخته گولون نوشیروانی
اوچور فاختا قونور گولدن گول اوسته
اؤتور بولبول سئویر هانسی هاوانی
«هریسی» طوطی شگرشکن دیر
سئور طوطی اولان هندوستانی
آذربایجان منه هندوستاندیر
یاشاسین شانلی آذربایجانی

GÜL ÇARDAĞI

MUSA HERİSİNƏJAD
(HERİSİ)

حیرت باغیندا انیله میشم باغبان سنی
بو قصدیله دوغوبدی نیگاریم. دوغان سنی
امکانی واردی گون دوغا. آی دالدا انمایا!
یا قیندا قالمایا گۆروبن ارغوان سنی!
شکر دولانندی اولدو دوداغیندا شهید ناب
صادر اندنده تبریزه هندوستان سنی